

*Expo Osaka vispasaules izstādes paviljonu kokmateriālus izmantos vēlreiz.

Osakā sākoties izstādes demontāžai, organizatori izklāsta savus plānus koksnes atkārtotai izmantošanai svarīgos objektos.

Avoti: Japānas informācijas vietnes

Mākslīgi izveidotajā salā, - *Yumeshima* Osakā, būvniecības uzņēmumu speciālisti pagājušajā mēnesī sāka *Grand Ring* demontāžu. Pēc Osakas Expo izstādes noslēgšanās šo milzīgo koka būvi tika plānots pilnībā demontēt līdz 2027. gada augustam. Demontāža neskars nelielu daļu, - aptuveni 10 %, no divu kilometru garās *Grand Ring* virsbūves.

Koksne, kas tika izmantota 26 no 84 paviljoniem, kuri bija apskatāmi 2025.gada *Osaka-Kansai* vispasaules izstādē, tiks pārstrādāta un atkārtoti izmantota projektos visā pasaulē. [Saskaņā ar jaunako informāciju Japan Times](#), tika atklāts, ka Osakas Expo organizatori, - *Japan Association for the 2025 World Exposition*, tuvāko nedēļu laikā apstiprinās ekspozīcijas norises vietu izmantošanas plānus.

“Pieci paviljoni, tostarp Nīderlandes paviljons, tiks pārvietoti pilnībā,” teikts ziņojumā. Interesanti, ka paviljonu novērtējumam ir ieviesta īpaša vērtības skala, - “Septiņpadsmit paviljoniem, kuros plaši izmantoti nomātie celtniecības materiāli, ir piešķirta vērtība 1, jo materiāli tiks atdoti atpakaļ iznomātājiem. Astoņiem paviljoniem, kas tiks daļēji pārvietoti, katram no tiem piešķirta vērtība 0,5,” teikts ziņojumā. Tiek uzsvērts, ka tas ir ievērojams atlikušās vērtības pieaugums. Sākotnējais novērtējums atkārtoti izmantojamiem paviljoniem bija ievērojami zemāks.

Vairāk nekā 1200 kubikmetri koksnes no *Grand Ring* tiks pārstrādāti un izmantoti 50 zemestrīces izturīgu ārkārtas palīdzības māju būvniecībā. Japānas Suzu pašvaldība apstiprināja, ka līdz 5 % no kokmateriāliem, kas bija ieguldīti divu kilometru garā *Grand Ring* būvniecībā, tiks atkārtoti izmantoti, lai nodrošinātu mājvietas tūkstošiem iedzīvotāju, kurus skāra 2024. gada Noto pussalas zemestrīce. Kopumā, no divus kilometrus garā *Grand Ring* tikai 200 m tiks saglabāti Expo izstādes teritorijā,

bet 90 % no *Grand Ring* tiks pilnībā demontēti un pārstrādāti citu projektu īstenošanai.

Pēc *Pritzker* balvas laureāta arhitektūrā Šigeru Bana (*Shigeru Ban*), kas zināms kā kartona, bambusa un saplākšņa izmantošanas aizsācējs būvniecībā, iniciatīvas, šie koksnes atkārtotās izmantošanas plāni, cerams, „dos cilvēkiem iemeslu pievērsties katastrofas zonas realitātei”. Savukārt, pirms tam *Grand Ring* galvenais arhitekts Sou Fudžimoto bija brīdinājis, ka: „...līdz 70% no koksnes, kas izmantota pasaulē lielākajā arhitektoniski projektētā koka konstrukcijā, var tikt pārdota kā apkurei paredzēta malka...” Tas, protams, būtu absurds un absolūti nelietderīga pieeja kokmateriālu otrreizējās izmantošanas iespējām.

Pagājušā gada beigās celtnieki sāka demontēt apļveida konstrukciju, kuras izveidei Osakas Expo laikā tika izmantoti vairāk nekā 27 000 kubikmetru koksnes, no kuriem 70 % bija japāņu ciedrs un *hinoki* koksne, bet pārējā daļa, - īpaši izturīgs Eiropas sarkanais ciedrs. Lai izturētu zemestrīces, *Grand Ring* tika salikts, izmantojot t.s. *Nuki* savienojumus, - japāņu tradicionālās galdniecības metodi, kurā nav nepieciešamas naglas vai skrūves, ļaujot kokmateriālus demontēt un atkārtoti salikt.

*** Galvenie fakti par Expo 2025 Osaka:**

Izstāde norisinājās laika posmā no 2025. gada 13. aprīļa līdz 13. oktobrim Jumesimas salā (Yumeshima), Osakā, Japānā. Izstādes tēma bija - "Designing Future Society for Our Lives" – "Nākotnes sabiedrības projektēšana mūsu dzīvēm" par dzīvību glābšanu, - veselība, dabas aizsardzība un dzīvības iespēju paplašināšanu, - izglītība, uzturs. Mērķis - ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (SDG) veicināšana un inovatīvu tehnoloģiju demonstrēšana. Izstādē piedalījās 152 valstis un vairākas starptautiskas organizācijas, kuras prezentēja savus paviljonus, kas tika izvietoti ap iespaidīgu, arhitekta Sou Fudžimoto projektētu no kokmateriāliem būvētu gredzenveida konstrukciju – "Grand Ring".